ช่างเทคนิค

ปีที่ ๓๐ ฉบับที่ ๗๔๘๙

วันพุธที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๒

อันตรายจากฝุ่นหินทราย

● สงวน วิจิตรสาร

ฝุ่นหินทรายนั้นเมื่อคนงานหายใจเข้าไปใน ปอดอยู่เสมอเป็นเวลานาน ๆ จะทำให้เกิดอาการโรคปอดหรือเรียกกันอีกชื่อหนึ่งว่า โรคซิลิโกซิส ซึ่งเกิดมาจากการสูดหายใจเอาฝุ่นละอองเล็ก ๆ ของผลึกซิลิก้า ซิลิกินไดออกไซด์ หรือฝุ่นหินทรายอื่น ๆ เข้าไปในปอดแล้วทำให้เกิดเป็นเนื้อเยื่อพังผืดเป็นจุดเล็ก ๆ ในปอดทั้ง ๒ ข้าง

ความก้าวหน้า ทางอุตสาหกรรมของประเทศกำลังดำเนินไปด้วยดี จะเห็นว่าในระยะ ๒๐ ปีที่ผ่านมา มีโรงงาน อุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ในแต่ละโรงงานก็มักจะมีคนงานนับร้อยขึ้นไป ที่ต้องทำงานประมาณวันละ ๘ ชั่วโมง ภายใต้ความกดดันต่าง ๆ ของโรงงาน ได้แก่ความสั่นสะเทือน เสียงดัง ความร้อน ความเย็น ฝุ่น ความกดดันของบรรยากาศกัมมันตภาพรังสี พลังงานที่เกิดจากแม่เหล็กไฟฟ้า วิชพิษ สารละลายพวกไฮโดรคาร์บอนที่มีส่วนทำให้สุขภาพของคนงานเสียลงทั้งร่างกายและจิตใจ ครั้นจะเลิกก็ไม่รู้ว่าจะประกอบอาชีพอะไร จึงต้องทนทำงานในสภาพที่น่ากลัวจะเกิดอันตราย ต่อสุขภาพ นั้นต่อไป โรงงานอุตสาหกรรมบางแห่งมีกรรมวิธีการผลิตที่ทำให้เกิดฝุ่นชนิดต่าง ๆ เกิดขึ้น และ **หินทรายหรือซิลิก้า** ก็เป็นวัตถุดิบที่สำคัญของโรงงาน อุตสาหกรรม ที่หาได้ง่าย ที่สุดบนผิวโลกของเรา ดังนั้นเราจะพบฝุ่น หิน ทราย ได้ในโรงงานย่อยหิน โรงงานแก้ว และในเหมืองแร่ต่าง ๆ ถ้าหากไม่ มีการ ควบ คุมฝุ่นอย่างเหมาะสมแล้ว อันตรายจะเกิดกับคนงานที่มีชีวิตจิตใจเช่นเดียวกับเราท่าน ทั้งหลาย ได้หายใจเอาฝุ่นนั้นเข้าไปในปอดอยู่เสมอ เป็นเวลานาน ๆ ซึ่งจะทำให้เกิด โรคปอด ขึ้น ได้

เกี่ยวกับเรื่อง ของฝุ่น หินทราย ที่มี ส่วนเป็นอันตรายแก่ผู้ทำงานเกี่ยว ข้องนี้ กองอาชีวอนามัย กรมอนามัยกระทรวงสาธารณสุขได้เผยแพร่ให้ผู้ทำงานเกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป ได้ทราบถึงภัยอันตรายของฝุ่น หินทรายดังนี้ หินทรายนั้นมีประโยชน์อย่างกว้างขวางในวงการอุตสาหกรรม กล่าวคือหินทรายเป็นสารที่นำมาใช้ในทางอุตสาหกรรมเกี่ยวกับการวัสเช่น ทำกระดาษทราย หินขัด ใช้ในการทำวัสดุทนไฟ ใช้ในทางโลหะกรรมโดยผสมกับโลหะต่างๆ เป็นโลหะผสมเพื่อประโยชน์ในทางอุตสาหกรรม เช่น เฟอร์โรซิลิกอน ใช้ในอุตสาหกรรมเคมี เช่น โซเดียมซิลิเกต คาร์โบรันดัม ใช้ในอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา เช่น ทำ จาน แก้ว ทำ จาน กระเบื้องใช้ทำฉนวน เช่น ฉนวนกันความร้อนของท่อ หม้อ

ฝุ่นหินทรายนี้เมื่อคน งาน หายใจ เข้าไปในปอดอยู่เสมอเป็นเวลานานๆ จะทำให้เกิดอาการโรคปอด หรือเรียกกันอีกชื่อหนึ่งว่า โรคซิลิโคซิส ซึ่งเกิดมาจากการสูดหายใจเอาฝุ่นละอองเล็กๆ ของผลึกซิลิก้า ซิลิกอนไดออกไซด์ หรือฝุ่นหินทรายอื่นๆ เข้าไปในปอดแล้วทำให้เกิดเป็นเนื้อเยื่อพังผืดเป็นจุดเล็ก ๆ ในปอดทั้ง ๒ ข้าง จะมีอาการหายใจหอบ เหนื่อย ทรวงอกขยายตัวได้น้อยลง ทำงานเหนื่อยง่าย ไม่มีไข้ การตรวจทางเอกซ์เรย์จะเห็นลักษณะโดยเฉพาะของโรคนี้ และมักจะเกิดวัณโรคของปอดได้ง่ายกว่าบุคคลทั่ว ๆ ไป

ผู้ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับซิลิ ก้า ถ้าปฏิบัติไม่ถูกต้องจะทำให้เกิดโรคซิลิโคซิสอย่างแน่นอน อาชีพที่เกี่ยวข้องกับซิลิก้าก็คือ คนที่ทำงานในโรงงานไม่ หรือย่อยหิน เช่นคนระเบิดหิน คนขนหิน คนโม่หิน คนตักหิน อาชีพที่ทำงานกับหินแกรไนท์ เช่น คนขนหิน คนเก็บหิน คนเจาะหิน คนตบแต่งหิน อาชีพที่ทำงานในอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา คนทำงานในเหมืองแร่ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับหินเช่น การเจาะหิน การระเบิดหิน การล้างแร่ การบรรจุแร่ การตักทรายซึ่งจะ พบได้ในการ ทำเหมืองแร่แทบทุกประเภท เช่น การทำเหมืองแร่ดีบุก การทำเหมืองแร่ ฟลูออไรท์ การทำเหมืองแร่ทองคำ การทำเหมืองถ่านหิน การทำเหมืองแกรไฟท์ อาชีพการหลึงหรือขัดโลหะโดยการใช้หินทราย ผ้าทราย กระดาษทราย อาชีพการหลอมเหล็กและเหล็กกล้าโดยเฉพาะการทำแบบแม่พิมพ์ต่าง ๆ, อาชีพการผลิตวัสดุทนไฟการลับเครื่องมือ โดยใช้หินทรายการทำงานในโรงงานแก้ว การขุดอุโมงค์ ที่กล่าวมานี้เป็นอาชีพที่เกี่ยวข้องกับซิลิก้า

ฝุ่นหินทราย สามารถ เข้าทาง ร่างกายได้โดยทางหายใจ ขนาดของฝุ่นที่มีความสำคัญที่ทำให้เกิดโรคซิลิโคซิสได้ ต้องมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางเล็กกว่า ๑๐ ไมครอนเท่านั้นที่คนเราสามารถหายใจเข้าไปในปอดได้ (ไมครอนเป็นหน่วยวัดความยาวซึ่งเท่ากับ ๑/๑,๐๐๐ มิลลิเมตร) และขนาดของฝุ่นที่มีอันตรายต่อปอดมากที่สุด คือ ฝุ่นที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง

งานนับร้อยขึ้นไป ที่ต้องทำงานประมาณวันละ ๘ ชั่วโมง ภายใต้ความกดดันต่าง ๆ ของโรงงาน ได้แก่ความสั่นสะเทือน เสียงดัง ความร้อน ความเย็น ฝุ่น ความกดดันของบรรยากาศกัมมันตภาพรังสี พลังงานที่เกิดจากแม่เหล็กไฟฟ้า ไวรัส สารละลายพวกไฮโดรคาร์บอนที่มีส่วนทำให้สุขภาพของคนงานเสื่อมลงทั้งร่างกายและจิตใจ ครั้นจะเลิกก็ไม่รู้ว่าจะประกอบอาชีพอะไร จึงต้องทนทำงานในสภาพที่น่ากลัวจะเกิดอันตรายต่อสุขภาพนั้นต่อไป โรงงานอุตสาหกรรมบางแห่งมีกรรมวิธีการผลิตที่ทำให้เกิดฝุ่นชนิดต่าง ๆ เกิดขึ้น และ **หินทรายหรือซิลิก้า** ก็เป็นวัตถุดิบที่สำคัญของโรงงานอุตสาหกรรม ที่หาได้ง่าย ที่สุดบนผิวโลกของเรา ดังนั้นเราจะพบฝุ่น หิน ทราย ได้ในโรงงานย่อยหิน โรงงานแก้ว และในเหมืองแร่ต่าง ๆ ถ้าหากไม่มีการควบคุมฝุ่นอย่างเหมาะสมแล้ว อันตรายจะเกิดกับคนงานที่มีชีวิตจิตใจเช่นเดียวกับเราท่าน ทั้งหลาย ได้หายใจเอาฝุ่นนั้นเข้าไปในปอดอยู่เสมอ เป็นเวลานาน ๆ ซึ่งจะทำให้เกิดโรคปอด ขึ้นได้

เกี่ยวกับเรื่อง ของฝุ่น หินทราย ที่มีส่วนเป็นอันตรายแก่ผู้ทำงานเกี่ยวข้องนี้ กองอาชีวอนามัย กรมอนามัยกระทรวงสาธารณสุขได้เผยแพร่ให้ผู้ทำงานเกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไปได้ทราบถึงภัยอันตรายของฝุ่น หินทรายดังนี้ หินทรายนั้นมีประโยชน์อย่างกว้างขวางในวงการอุตสาหกรรม กล่าวคือหินทรายเป็นสารที่นำมาใช้ในทางอุตสาหกรรมเกี่ยวกับการวัดเช่น ทำกระดาษทราย หินขัด ใช้ในการทำวัสดุทนไฟ ใช้ในทางโลหะกรรมโดยผสมกับโลหะต่างๆ เป็นโลหะผสมเพื่อประโยชน์ในทางอุตสาหกรรม เช่น เฟอร์โรซิลิกอน ใช้ในอุตสาหกรรมเคมี เช่น โซเดียมซิลิเกต คาร์โบรันดัม ใช้ในอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา เช่น ทำ จาน แก้ว ทำ จาน กระเบื้องใช้ทำฉนวน เช่น ฉนวนกันความร้อนของท่อ หม้อต้มน้ำ เตาเผา หรือทำฉนวนกันเสียงก็ได้ ใช้เป็นวัสดุก่อสร้าง เช่นทราย อิฐ ใช้ในการทำเลนซ์และทำส่วน ประกอบ บาง ชนิดที่ใช้กับเครื่องมือที่เกี่ยวกับแสง

ฝุ่นละอองเล็กๆ ของผลึกซิลิก้า ซิลิกอนไดออกไซด์ หรือฝุ่นหินทรายอื่นๆ เข้าไปในปอดแล้วทำให้เกิดเป็นเนื้อเยื่อพังผืดเป็นจุดเล็ก ๆ ในปอดทั้ง ๒ ข้าง จะมีอาการหายใจหอบ เหนื่อย ทรวงอกขยายตัวได้น้อยลง ทำงานเหนื่อยง่าย ไม่มีไข้ การตรวจทางเอกซ์เรย์จะเห็นลักษณะโดยเฉพาะของโรคนี้ และมักจะเกิดวัณโรคของปอดได้ง่ายกว่าบุคคลทั่ว ๆ ไป

ผู้ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับซิลิก้า ถ้าปฏิบัติไม่ถูกต้องจะทำให้เกิดโรคซิลิโคซิสอย่างแน่นอน อาชีพที่เกี่ยวข้องกับซิลิก้าก็คือ คนที่ทำงานในโรงงานไม่ หรือย่อยหิน เช่นคนระเบิดหิน คนขนหิน คนโม่หิน คนตักหิน อาชีพที่ทำงานกับหินแกรไนท์ เช่น คนขนหิน คนเก็บหิน คนเจาะหิน คนตบแต่งหิน อาชีพที่ทำงานในอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา คนทำงานในเหมืองแร่ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับหินเช่น การเจาะหิน การระเบิดหิน การล้างแร่ การบรรจุแร่ การตักทรายซึ่งจะ พบได้ในการ ทำเหมืองแร่แทบทุกประเภท เช่น การทำเหมืองแร่ดีบุก การทำเหมืองแร่ ฟลูออไรท์ การทำเหมืองแร่ทองคำ การทำเหมืองถ่านหิน การทำเหมืองแกรไฟท์ อาชีพการถลุงหรือขัดโลหะโดยการใช้หินทราย ผ้าทราย กระดาษทราย อาชีพการหลอมเหล็กและเหล็กกล้าโดยเฉพาะการทำแบบแม่พิมพ์ต่าง ๆ, อาชีพการผลิตวัสดุทนไฟการฉันเครื่องมือ โดยใช้หินทรายการทำงานในโรงงานแก้ว การขุดอุโมงค์ ที่กล่าวมานี้เป็นอาชีพที่เกี่ยวข้องกับซิลิก้า

ฝุ่นหิน ทราย สามารถ เข้าทาง ร่างกายได้โดยทางหายใจ ขนาดของฝุ่นที่มีความสำคัญที่ทำให้เกิดโรคซิลิโคซิสได้ ต้องมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางเล็กกว่า ๑๐ ไมครอนเท่านั้นที่คนเราสามารถหายใจเข้าไปในปอดได้ (ไมครอนเป็นหน่วยวัดความยาวซึ่งเท่ากับ ๑/๑,๐๐๐ มิลลิเมตร) และขนาดของฝุ่นที่มีอันตรายต่อปอดมากที่สุด คือ ฝุ่นที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางระหว่าง ๑—๓ ไมครอน ซึ่งเทียบขนาดได้เท่ากับ ๑/๑๐๐ ของความหนาของขนคางของคนเรา ฉะนั้น จะเห็นได้ว่า ถ้าคนเราต้องสูดฝุ่นเข้า

ไปอยู่เสมอ ๆ แล้ว ก็จะเป็นอันตรายต่อปอด ทำให้เกิดโรคอันเนื่องจากฝุ่นหินทราย หรืออาจเกิดโรคปอดแทรกซ้อน ทำให้เกิดอาการรุนแรงถึงแก่ความตายได้

ผลของฝุ่นหินทรายที่มีต่อปอด เมื่อหายใจเอาฝุ่นทรายเข้าไป ฝุ่นขนาดใหญ่จะถูกกรองโดยทางเดินหายใจส่วนบน เช่นจมูก หลอดลมส่วนต้น แต่ฝุ่นขนาดเล็กต่ำกว่า ๕ ไมครอนจะสามารถผ่านลงไปถึงหลอดลมขนาดเล็กจนกระทั่งถุงลม ทำให้บริเวณหลอดลมขนาดเล็กและถุงลมนั้นอักเสบขึ้น มาบางส่วนสามารถซึมผ่านเนื้อเยื่อไปได้ เข้าสู่ทางเดินน้ำเหลืองก่อให้เกิดการอักเสบบริเวณนั้น ๆ มีเนื้อเยื่อพังผืดเกิดขึ้นเป็นจุดเล็ก ๆ เมื่อเป็นมากขึ้นจุดเนื้อพังผืดเล็ก ๆ เหล่านี้อาจจะ ขยายตัวออกไปทำให้เนื้อส่วนดีของปอดน้อยลง ทำให้ปอดทำงานได้ไม่เต็มที่ และในที่สุดก็จะเป็นวัณโรคได้ง่ายอีกด้วย

อาการของโรคซิลิโคซิสแบ่งออกเป็น ๒ แบบ คือชนิดเป็นโดยฉับพลัน ส่วนมากจะพบในโรงงานซึ่งขัดของด้วยทรายและเป็นโรงงานที่ปิดมิดชิด การระบายอากาศไม่ได้มีทรายฟุ้งระยะเวลาที่ก่อให้เกิดอาการ คือตั้งแต่ ๔—๑๘ เดือน จะมีอาการหายใจขัด แน่นอึดอัด ผิวหนังเปลี่ยนเป็นสีเขียวคล้ำ เนื่องจากขาดออกซิเจน การหายใจเร็วขึ้นและหอบ ส่วนชนิดที่เป็นเรื้อรังมักจะพบคนในโรงงานอุตสาหกรรมเหมืองแร่ โรงงานทำเครื่องปั้นดินเผาโรงหล่อหลอมโลหะ โรงโม่หิน โรงทำกระเบื้อง และเครื่องปั้นดินเหนียว และโรงงานผลิตแก้ว โรคชนิดเรื้อรังนี้จากอาการและการฉายเอกซ์เรย์จะไม่พบอะไรผิดปกติมาก แต่เมื่อเป็นมากขึ้น จะเกิดอาการหายใจขัด ๆ อย่างชัดเจนถ้าเป็นมากจะเกิดอาการไอ เจ็บหน้าอก รู้สึกอ่อนเพลีย หัวใจต้องทำงานมากขึ้น เพื่อที่จะฉีดโลหิตไปเลี้ยงเส้นเลือดฝอยที่ปอด ซึ่งมีเนื้อเยื่อเหนียวจับอยู่ และอาจทำให้ผู้เป็นโรคนี้ตายได้เนื่องจากหัวใจทำงานหนักเกินไป ระยะเวลาของโรคชนิดเรื้อรังนี้ใช้ระยะเวลา ๕—๑๐ ปี

เนื่องจากโรคของปอดที่เกิดจากฝุ่นหินทรายนี้ ไม่มียาหรือวิธีการรักษาใด ๆ ที่จะทำให้หายขาดได้ ฉะนั้นการป้องกันและควบคุม

ผู้ปฏิบัติงาน ควรมีเครื่องป้องกัน เช่น หน้ากากกันฝุ่น ซึ่งใช้ปิดปากและจมูกเพื่อป้องกันฝุ่นที่เข้าไปกับลมหายใจ หรือใช้เครื่องหายใจโดยมีท่อนำอากาศ ซึ่งป้องกันฝุ่นได้ดีกว่าหน้ากากกันฝุ่น

เพื่อเป็นการป้องกันและรักษา ชีวิตของคนงานที่ทำงานเกี่ยวข้องกับฝุ่นทรายนี้ให้รอดพ้นจากอันตรายที่มองไม่เห็นในระยะ ใกล้จึงเป็นการสมควรที่นายจ้างทั้ง หลาย จะ ต้องหามาตรการที่ปลอดภัยให้กับคนงานของ ตนเอง เพราะใครๆ ก็รักชีวิตทั้งนั้น โดยที่นายจ้างจะต้องมั่นตรวจสุขภาพของคนงาน เป็นระยะ เพื่อค้นหาผู้ป่วยตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม เพื่อ ป้องกันมิให้คนงานกลายเป็นโรคปอด หรือซิลิโคซิสจนถึงขั้นร้ายแรง โรงงานของนายจ้างจะต้องมีการระบายอากาศอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้คนงานได้สูดอากาศที่บริสุทธิ์ โดยติดตั้งท่อดูด หรือจะใช้เครื่องเก็บฝุ่นในบริเวณที่ทำงาน และที่สำคัญก็คือควรรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบของที่ทำงานให้ดีซึ่งจะเป็นการช่วยลดปริมาณของฝุ่นได้อีกทางหนึ่ง

หายใจเอาฝุ่นทรายเข้าไป ฝุ่นขนาดใหญ่จะถูกกรองโดยทางเดินหายใจส่วนบน เช่นจมูก หลอดลมส่วนต้น แต่ฝุ่นขนาดเล็กต่ำกว่า ๕ ไมครอนจะสามารถผ่านลงไปถึงหลอดลมขนาดเล็กจนกระทั่งถุงลม ทำให้บริเวณหลอดลมขนาดเล็กและถุงลมนั้นอักเสบขึ้น มาบางส่วนสามารถซึมผ่านเนื้อเยื่อไปได้ เข้าสู่ทางเดินน้ำเหลืองก่อให้เกิดการอักเสบบริเวณนั้น ๆ มีเนื้อเยื่อพังผืดเกิดขึ้นเป็นจุดเล็กๆ เมื่อเป็นมากขึ้นจุดเนื้อพังผืดเล็ก ๆ เหล่านี้อาจจะ ขยาย ตัวออกไปทำให้เนื้อส่วนดีของปอดน้อยลง ทำให้ปอดทำงานได้ไม่เต็มที่ และในที่สุดก็จะเป็นวัณโรคได้ง่ายอีกด้วย

อาการของโรคซิลิโคซิสแบ่งออกเป็น ๒ แบบ คือชนิดเป็นโดยฉับพลัน ส่วนมากจะพบในโรงงานซึ่งขัดของด้วยทรายและเป็นโรงงานที่ปิดมิดชิด การระบายอากาศไม่ได้มีทรายฟุ้งระยะเวลาที่ก่อให้เกิดอาการ คือตั้งแต่ ๔—๑๘ เดือน จะมีอาการหายใจขัด แน่นอึดอัด ผิวหนังเปลี่ยนเป็นสีเขียวคล้ำ เนื่องจากขาดออกซิเจน การหายใจเร็วขึ้นและหอบ ส่วนชนิดที่เป็นเรื้อรังมักจะพบคนในโรงงานอุตสาหกรรมเหมืองแร่ โรงงานทำเครื่องปั้นดินเผาโรงหล่อหลอมโลหะ โรงโม่หิน โรงทำกระเบื้อง และเครื่องปั้นดินเหนียว และโรงงานผลิตแก้ว โรคชนิดเรื้อรังนี้จากอาการและการฉายเอกซ์เรย์จะไม่พบอะไรผิดปกติมาก แต่เมื่อเป็นมากขึ้น จะเกิดอาการหายใจขัด ๆ อย่างชัดเจนถ้าเป็นมากจะเกิดอาการไอ เจ็บหน้าอก รู้สึกอ่อนเพลีย หัวใจต้องทำงานมากขึ้น เพื่อที่จะฉีดโลหิตไปเลี้ยงเส้นเลือดฝอยที่ปอด ซึ่งมีเนื้อเยื่อเหนียวจับอยู่ และอาจทำให้ผู้เป็นโรคนี้ตายได้เนื่องจากหัวใจทำงานหนักเกินไป ระยะเวลาของโรคชนิดเรื้อรังนี้ใช้ระยะเวลา ๕—๑๐ ปี

เนื่องจาก โรคของปอด ที่เกิดจาก ฝุ่นหินทรายนี้ ไม่มียาหรือวิธีการรักษาใด ๆ ที่จะทำให้หายขาดได้ ฉะนั้นการป้องกันและควบคุมสิ่งแวดล้อม ในการทำงาน จึงเป็นวิธี การเดียวเท่านั้น ที่จะให้ผลดี

เพื่อเป็นการป้องกันและรักษาชีวิตของคนงานที่ทำงานเกี่ยวข้องกับฝุ่นทรายนี้ให้รอดพ้นจากอันตรายที่มองไม่เห็นในระยะใกล้จึงเป็นการสมควรที่นายจ้างทั้ง หลาย จะต้องหามาตรการที่ปลอดภัยให้กับคนงานของ ตนเอง เพราะใครๆ ก็รักชีวิตทั้งนั้น โดยที่นายจ้างจะต้องมั่นตรวจสุขภาพของคนงาน เป็นระยะเพื่อค้นหาผู้ป่วยตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม เพื่อป้องกันมิให้คนงานกลายเป็นโรคปอด หรือซิลิโคซิสจนถึงขั้นร้ายแรง โรงงานของนายจ้างจะต้องมีการระบายอากาศอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้คนงานได้สูดอากาศที่บริสุทธิ์ โดยติดตั้งท่อดูด หรือจะใช้เครื่องเก็บฝุ่นในบริเวณที่ทำงาน และที่สำคัญก็คือควรรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบของที่ทำงานให้ดีซึ่งจะเป็นการช่วยลดปริมาณของฝุ่นได้อีกทางหนึ่ง